

A. SOLÉ (Gran Bretanya)

Reagan, el «cowboy»

/ Arxíu

L'amic americà

Quan ja és imminent la visita del president Reagan al continent europeu i, inclòs en el paquet, a l'Estat espanyol, aquest viatge planteja molts interrogants i amaga algunes actituds ja decidides que podrien fer pànic als socialistes de cara a les pròximes eleccions. Per exemple, l'emplaçament d'armes «incòmodes» en altres llocs d'Europa, on s'ho miren, tot això, un poc més, o una intervenció militar a Nicaragua. A Solé ens ho conta des de Gran Bretanya.

Si hi haurà o no un *aside* Reagan-González és la qüestió que més sembla interessar els observadors anglesos que es proposen de seguir de prop aquesta imminent visita a Madrid del president dels Estats Units. És un nou mot diplomàtic internacional, que indica un breu moment d'absoluta intimitat entre dos caps de govern —fora de les audiències i les trobades oficialment programades—, per tal que un dels dos pugui comunicar, pregar, o ordenar, a l'altre, un assumpte d'imperiosa necessitat per al representant de la potència hegemònica. I és que, dels comunicats oficials, no se'n pot fer pas gaire cas. I, si hi ha hagut *aside*, cap ni un, de cas. En la diplomàcia d'avui dia, l'*aside* és la prova definitiva que ha sorgit un problema, o que s'ha donat un ultimàtum camuflat, un «consell amistós», etc. ...

Uns quants indicis pro-saics dels que a primera vista no es detecten permetrien de suposar que tal vegada acabarà produint-se, a desgrat de la barrera idiomàtica, un petit *aside* Reagan-González. Per manca d'espai, només n'esmentarem un: la recent visita del titular espanyol de Defensa, Serra, a Londres, per veure's amb la senyora Thatcher, la cap de govern europea que més bé coneix Reagan. A Anglaterra és proverbial el fàstic que li fan les barbes negres a Margaret Thatcher; i el fet que l'audiència atorgada al barbut Serra en persona per la invicta primera ministra britànica en el número 10 de Downing Street fos allargada, segons transcendí, en 30 minuts més dels concedits en principi, va fer dubtar que s'hagués tractat d'una

TEATRE
cine

OLYMPIA

~ UNA NOVA VISIÓ, ~
ESPERADA I RECLAMADA,
★★★ D'UN ESPECTACLE MÀGIC ★★★

DILLUNS	29	DESCANS
DIMARTS	30	22,45
DIMECRES	1	19,30
DIJOUS	2	15,30-22,45
DIVENDRES	3	15,30-22,45
DISSABTE	4	22,45
DIUMENGE	5	17,00-20,00

* FUNCIÓ ESPECIAL PER A COL·LEGIS I INSTITUTS

Dies 13, 14, 15 i 16 de MAIG

funció 22,30

★ **M^a DEL MAR BONET** ★

mera visita de cortesia, com la va descriure la premsa.

Resulta, per abreujar, que no són gaires bones —per no dir francament dolentes— les relacions del cap del Departament d'Estad, Shultz, amb el secretari de Defensa Weinberger. Ara més que mai, Reagan, de sempre apàtic i feble de caràcter —tal vegada malalt, com diuen creixents rumors— es desentén de tot, i Weinberger fa el que li dóna la gana. Al vicepresident Bush no agrada gens aquesta situació, però s'ha d'aguantar, perquè encara no li ha arribat l'hora del relleu. Tanmateix, podria arribar-li en el moment menys pensat; i aquesta perspectiva esfereix la patuleia integrista i revengista que envolta el falcó Weinberger (el «Príncep de les Tenebres» Perle, i altres «perles» de la nova dreta ianqui).

Malgrat que l'afer de l'ingrés espanyol a l'OTAN ja sigui, com qui diu, al sac i ben lligat, i que l'Aliança Atlàntica aviat podrà comptar amb el que de debò la interessa d'aquest estat —un territori molt vast i amb grans espais interiors buits on, per fi, poder desplegar armaments polèmics, amagar-hi pertrets «incòmodes» i menar-hi «exercicis», sense por de topar amb tafaners ni d'encallar en congestions circulatòries, com és sovint el cas d'alguns estats matafalugues de més al nord, com ara Holanda o Dinamarca—, la pesada facció Weinberger seguiria marejant els socialistes peninsulars amb inoportunes demandes i estirabots, com el revelat el mes de gener per l'analista americà William Arkin (afer del projecte ianqui de desplegament en el territori de l'Estat espanyol de càrregues de profunditat atòmiques an-

Serra i Weinberger, converses a cau d'orella

tisubmarines B-57, llançades des d'avions de patrulla naval i amb una potència equivalent a la meitat de la de la bomba d'Hiroshima).

Com se sap, aquestes filtracions a la premsa internacional posen molt nerviós, i amb tota la raó, el vicepresident Alfonso Guerra: «La inviolabilidad de la soberanía española viene garantizada por la Constitución, las leyes y la acción del ejecutivo... la soberanía de España no puede ser violada por ningún plan secreto de país alguno...», etc, etc.

Així, doncs, a l'administració socialista de Madrid, que a hores d'ara és molt probable que hagi decidit de convocar les properes generals per a aquest mateix octubre, li faria pànic la creixent imprevisibilitat de les decisions polítiques de l'administració Reagan, sota la influència de la facció Weinberger; i a Londres es diu que quan

La facció Weinberger s'ha proposat manejar els socialistes amb tota mena de demandes «inoportunes»

tint alguns governs europeus estables, amb el propòsit d'eventualment encolomar-los a d'altres de menys estables.

En aquest sentit, una de les hipòtesis més fascinadores dels darrers tres mesos seria la referent a l'estacionament semiclandestí a l'Europa Occidental d'unitats nord-americanes, en qualitat de policia de reforç, per a l'eventualitat que la situació social es degradés massa, fins a posar en perill els plans militars de mobilització i desplegament en cas de guerra. Fóra una mena de subtil i molt gradual tornada a allò dels «Fills de Sant Lluís».

La prova circumstancial que sembla abonar aquesta interessant teoria arranca

del febrer d'enguany, quan una diputada laborista gal·lesa que es diu Ann Clwyd interpel·là per escrit el subsecretari britànic d'affers militars, John Stanley, per tal de demanar-li que confirmés o desmentís si era veritat que l'any passat, i aquest, centenars de membres de la Guàrdia Nacional dels Estats Units —cos paramilitar de reserva activa considerat com de seguretat interna, o si més no, d'estricta defensa nacional nord-americana, els efectius de qual pugen a unos 560.000 membres— havien estat traslladats en secret al Regne Unit, per prendre part en unes maniobres conjuntes amb l'exèrcit britànic. La dada, li l'havia comunicada, a la dipu-

Reagan arribi, Guerra seria partidari de posar algunes qüestions «sobre el tapet». Deu referir-se a les sorpreses. Segons quina classe —una intervenció militar a Nicaragua abans de les eleccions espanyoles, per exemple— serien tan inoportunes, que farien sospitar al menys malpensat un sabotatge deliberat.

D'altres possibles sorpreses americanes d'ací a la data de les generals, per exemple un sobtat recàrrec del vint per cent a determinades categories d'exportacions estrangeres, com ara metall i calçat (no és cap secret que a Washington ja se'n parla), representarien a l'equip socialista dels González, Serra i Boyer, una molt emprnyadora traveta, sobretot, de cara al referèndum sobre l'OTAN (si és que arribava a tenir lloc, és clar).

De tota manera, la mena de sorpreses o filtracions que més temen els governants espanyols en aquests

moments són, com quasi sempre, les d'ordre intern, volem dir les que fan referència als projectes contingencials que en el marc «atlàntic» estarien enlles-

Ronal Reagan, «curiós» per les seues tropes

/ Arxiu

tada, un regidor de nom Iban Richard, segons el qual un amic policia li havia contat confidencialment que la zona de Swansea Valley era plena de soldats americans d'infanteria.

Resposta del subsecretari (lliurada també per escrit a l'oposició laborista, el dia 20-2-85): Sí, efectivament, durant el 1984 havien arribat a les Illes Britàniques més de 800 soldats de la Guàrdia Nacional; el 1985 n'arribarien, de moment, altres 350, i el Pentàgon havia expressat el desig de despatxar-ne, més entrat l'any, d'altres 800.

Davant la sorpresa expressada aleshores per l'oposició per aquesta franca, però inesperada, resposta, el Ministeri de Defensa britànic explicà que s'havia decidit no fer pública la presència d'aquestes companyies de la Guàrdia Nacional perquè, així, el Pentàgon, com Londres, havien considerat que era un assumpte un poc sensitiu. El Ministeri de Defensa va puntualitzar que es tractava, de tota manera, d'un legítim programa d'intercanvis militars periòdics, els quals havien començat el 1982.

Però Dafyd Elis Thomas, diputat del partit nacionalista gal·lès Placid Cymru, ridiculitzà —en una lletra a un diari de Londres— les explicacions del Ministeri de Defensa, adduint que la no anunciada presència d'infants americans al Regne Unit obeïa a la posada en pràctica d'unes circulars classificades que varen rebre de l'OTAN, fa una dècada, els ministeris d'Afers Interniors dels estats europeus membres de l'Aliança Atlàntica. Segons el diputat gal·lès, en el cas britànic es tracta de la circular

ES3/1973, la qual estableix textualment, com a objectiu prioritari de la defensa nacional interior, «la protecció del Regne Unit contra qualsevol amenaça interna, mitjançant la supressió de vagues, aldarulls, manifestacions i d'altres entrebancs als plans militars de mobilització i desplegament, durant determinada fase de transició cap a la guerra».

Sempre segons el parlamentari Thomas, és clar que aquestes maniobres anuals, més que no pas un assaig bèl·lic contra cap amenaça estrangera, són exercicis per a combatre l'«enemic interior». I monsenyor Bruce Kent, el secretari general de la CND britànica o Campaña Pro-desarmament Nuclear, hi afegiria: «La revelació del fet que centenars de soldats nord-americans es troben estacionats secretament a la Gran Bretanya... jo diria que tenim dret a plenes i detallades explicacions sobre què hi fan, ací, i quin és el seu paper...»

Doncs bé: amb prou feines transcorregudes vuit setmanes d'aquestes revelacions, veiem que tres importants diaris londinencs, entre els quals hi ha el conservador *The Daily Telegraph* (16-4-85) i el liberal *The Guardian* (17-4-85), publiquen: «No hi fa res que la pertinença d'Espanya a l'OTAN encara no hagi estat confirmada en el previst referèndum; la Gran Bretanya i Espanya celebraran exercicis militars conjunts. Un primer contingent de 50 infants espanyols ha arribat aquesta setmana a Londres, i un nombre similar de membres del regiment. Coldstream Guards visitarà Almeria. L'exèrcit ha batejat l'operació amb el nom de «Britannia Way/Iberian Focus»... ■

Reagan l'indolent mal actor

Un intent de canvi d'imatge «computaritzat»

En la segona meitat dels anys quaranta, quan Hollywood es tornava políticament progressista, però el futur gran inquisidor ianqui Mac Carthy rumiava les seves llistes de traïdors i de suspects d'activitats antiamericanes, hi havia a la meca del cinema un grup d'actors ultradretans, els dos més coneguts dels quals eren John Wayne i Errol Flynn. Els darrers tres anys han anat sortint a la llum, a EUA i Austràlia, les fortes simpaties d'Errol Flynn envers el feixisme, i s'ha descobert, per exemple, que, durant tota la guerra, es veié discretament sotmès a vigilància.

El detall no té, però, gaire importància desproporcionada, si es para esment que quasi tothom ho estava. Els artistes cinematogràfics eren llavors, i encara ho són, una comunitat polititzada. Així, un dels més vigilats era el magnífic Sterling Hayden, per «esquerrà». John Wayne no era, contràriament a Errol Flynn, germanòfil, i, en conseqüència, era considerat com un perfecte patriota. Molt aviat seria declarat *clean* (net) pels òrgans de seguretat federals.

Tanmateix, hi havia també a Hollywood, és clar, un grup d'actors apolítics, un conjunt d'artistes que «passaven» de la polí-

L'apoliticisme del president esdevingué, oportunament,

tica. Paradoxalment —si es té en compte la seva futura trajectòria; de demòcrata a republicà, de «passota» a «falcó»— un dels més destacats es deia Ronald Reagan. Descobert l'any de l'inici de la guerra civil espanyola per un agent caçatalents de la Warner Bros, el 1946, Ronald Reagan —després d'haver pres part en sis o set pel·lícules, més aviat dolentes, com la immensa majoria de la seva producció, i d'haver estat rebutjat per l'exèrcit el 1942 per curt de vista— era un xicot